

store Lærdom, men ogsaa for sin store Sandhedskjærlighed, tilføjer om en Sag, hvorom han vel maatte være vidende, at Antallet og Vægten af de Stemmer, der hæve sig imod Dødsstraffen, er i uafbrudt Tiltagen. Et Andet er, at han paa et andet Omraade, paa Nødvendighedens, siger, at det synes, at Staten kan bestinde sig i en Nødværgetilstand, der muligt kan berettigge til at berøve Forbryderen Livet. Det er en anden Sag, men at den strider imod Retsfærdigheden, fastholder han aldeles bestemt. Men det var isvrigt ogsaa paa Nødvendighedens Omraade, at min ærede Ven søgte at gjøre sin Anskuelse gjældende, idet han, ligesom det ærede Medlem for Rjøbenhavns 7de Valgkreds (Casse), yttrede, at Retsfærdighedens Haandhævelse fordrede Dødsstraffen. Men hvorledes haandhæver nu Dødsstraffen Retsfærdigheden? Der kan derpaa ikke gives noget andet Svar end derved, at den affrækker fra Forbrydelse. Er Dødsstraffen affrækkende, eller er den det ikke? Det er Spørgsmaalet.

Det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Liebe) yttrede, at vi ikke vilde forsee os ved at bibeholde Dødsstraffen, da den havde været anvendt gennem alle Tider og alle Slægter. Jeg troer ikke, at man vil kunne følge den af det ærede Medlem fremsatte Grundfæstning. Gjennem alle Tider og alle Slægter have Samfundets Medlemmer været deelte i Trælle og fribaarne Mænd, men der kom en Tid, og der kom en Slægt, der ikke forsaae sig ved at stille Alle lige for Loven. Gjennem alle Tider og alle Slægter har man ikke hørt den menige Mand i Samfundets Anliggender, men der kom dog en Tid, og der kom en Slægt, da den menige Mand sad med paa Thinge. For at tage et Exempel, der ligger nær ved det, som det ærede Medlem berørte: I alle Tider og alle Slægter, indtil Slutningen af forrige Aarhundrede, har man haft de saakaldte kvalificerede Dødsstraffe, idet man, inden man gav Forbryderen Naadestødet, lod ham underkastet forskjellige Pinser, lod ham radbrække, spønderrev ham Lem for Lem osv., men der kom

en Tid, da man ikke forsaae sig ved, ingensinde at lade disse Midler komme i Anvendelse. Og hvad var Følgen af, at man ikke anvendte disse Midler, og af, at man, ligeledes for noget over et halvt Aarhundrede siden, affrækkede Dødsstraffen for de forskjellige Forbrydelser, som jeg i et tidligere Møde har nævnt? Var Følgen den, som den nødvendigt maatte være, naar man stiller sig paa de Herrers Standpunkt, at disse Forbrydelser ere tiltagne; thi hvis de ikke ere tiltagne, kunde Dødsstraffen jo ikke have virket affrækkende. Nei, disse Forbrydelser ere tværtimod astagne, ikke alene ligefrem, men ogsaa i Forhold til Forbrydelser, der straffes paa anden Maade. Det forekommer mig ikke, at det i en Sag som denne let er muligt at opstille noget klarere Bevis for, at Dødsstraffen ikke virker affrækkende.

Det ærede Medlem sagde, at han i sin Embedsstilling undertiden havde haft Leilighed til at tale med Forbrydere, der vare overgaaede en Dom paa Livet, hvis Fuldbyrkelse kunde ventes, og da yttrede han, at saadanne Forbrydere betragtede den Død, de gif imøde, med megen Alvor og som den tungeste Straf. Ja, herom tvivler Ingen, men her er ikke Spørgsmaal om, hvorledes Døden stiller sig for Den, der har begaaet Forbrydelsen og faaet sin Dom, men her er Spørgsmaal om, hvilken Indflydelse Dødsstraffen har paa Den, der er i Begreb med at begaae en Forbrydelse. Det er Spørgsmaalet.

Jeg har ved en tidligere Leilighed sagt, at undertiden den rebelige Arbejder udfatter sig for en ligesaa stor Sandhynlighed for at døe ved sit Arbejde som Den, der er for den Dødsdømte at blive henrettet. Her meente det ærede Medlem, at jeg havde glemt eet Motiv, nemlig den onde Samvittighed, der for Forbryderen skulde gjøre det Affrækkende større. Men heller ikke om den onde Samvittighed er der Spørgsmaal for Forbrydelsen. Tværtimod er det den gode, den advarende Samvittighed, der her taler til Forbryderen, og jeg udtalte udtrykkeligt tidligere, at naar Forbryderen kunde